

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200112
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8521200112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, právne zastúpený: KC LEGAL, s.r.o., so sídlom Pri Hrubej lúke 3634/1, 841 02 Bratislava, IČO: 50 057 456, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX U., o zaplatenie 897,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5Csp/6/2021-90 zo dňa 06.12.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi istinu 437,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 437,19 eur od 24.9.2019 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 442,18 eur, zmluvnej pokuty vo výške 454,84 eur, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 897,02 eur odo dňa 24.4.2020 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 25.8.2003 bola medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného J. B. uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb na základe ktorej bol právnemu predchodcovi žalovaného aktivovaný program služieb. Slovak Telekom, a. s. sa so žalovaným dohodli na pravidelnom splácaní ceny za poskytovanie verejných služieb podľa Cenníka. Žalovaný si neplnil svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradil Slovak Telekom, a. s. vystavené faktúry. Žalovaný je s úhradou faktúr v omeškaní, preto si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania a náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že z priložených faktúr je preukázané, že žalovaný nezaplatil cenu poskytnutých služieb a zmluvných pokút za porušenie záväzku viazanosti, ktoré mu žalobca, resp. jeho právny predchodca fakturoval faktúrami splatnými v období od 24.6.2019 do 23.4.2020 v celkovej sume 897,02 eur. Súd preto považoval za právne dôvodné vyhovieť žalobe o zaplatenie faktúr, pokiaľ ide o poskytnutie konkrétnych služieb a to v celkom v sume 437,19 eur (vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX v sume 233,47 eur, vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX v sume 101,88 eur, vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX v sume 53,71 eur a vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX v sume 48,13 eur), keďže povinnosť žalovaného zaplatiť cenu služieb vyplýva zo samotnej zmluvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvné podmienky: poplatok

za upomienku oneskorenej platby vo výške 4,99 eur, nespĺňajú podmienku transparentnosti a zo strany žalobcu nebolo preukázané, že žalovaný hradí týmito poplatkami iba skutočne náklady, ktoré mu vznikli. Žalobca sa zároveň domáhal zaplata sumy 454,84 eur, ako zmluvnej pokuty dojednanej na zabezpečenie záväzku viazanosti. Zmluvná pokuta bola dojednaná s klesajúcou výškou podľa dĺžky trvania plnenia zmluvy. Súd zistil, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač zmluvy bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenená v texte právneho úkonu, nie sú pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov, zaviazal ho súd na zaplata úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti faktúry, t.j. vo výške 5 % ročne zo sumy 437,19 eur od 24.9.2019 do zaplata. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP.

4. Proti rozsudku vo výrokoch II. a III. podal včas odvolanie žalobca. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že súd prvej inštancie vôbec neaplikoval na prejednávajúcu vec ust. § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúce sa zmluvnej pokuty. Rovnako súd opomenul aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú zabezpečovania spotrebiteľských záväzkov podľa § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že uplatňovaná zmluvná pokuta vyúčtovaná vo faktúre VS XXXXXXXXXX nie je a ani nemôže byť v zmysle spotrebiteľského práva neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle § 383 CSP. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

9. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu

na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

11. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nižšie uvedené.

12. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o poskytovaní verejných služieb je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

13. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti žalobcom požadovanej zmluvnej pokuty z dôvodu, že táto nebola individuálne dojednaná, bola uzatvorená v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, s čím však v podanom odvolaní žalobca nesúhlasil a mal za to, že táto bola individuálne dojednaná, ba dokonca bola vyjadrená regresívnym spôsobom. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd zaoberal otázkou platnosti dojednania regresívnej zmluvnej pokuty.

14. Vo vzťahu k zmluvnej pokute, odvolací súd uvádza, že zmluvná pokuta predstavuje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj v prípade, ak porušením zmluvných povinností nevznikne druhej strane škoda. Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v hrozbe zaplatiť určitú dohodnutú sumu, keď povinný svoj záväzok nesplní riadne a včas. Úlohou zmluvnej pokuty je viesť k splneniu povinností zo strany účastníkov. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad, že k splneniu záväzku dohodnutého v zmluve nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, prípadne ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti. Keďže záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Za predpokladu, že ku vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky záväzku akcesorického.

15. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač Dodatku k zmluve bez možnosti voľby jeho prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter tohto dojednania a jeho začlenenia v texte Dodatku zmluvy, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť. Táto skutočnosť vyvracia aj neustále opakované tvrdenia, že žalovaný mal možnosť voľby zobrať si mobilný telefón a s akým záväzkom. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“. Žalobca vôbec nepreukázal opak v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, teda platí prezumpcia predpokladaná zákonom, že sa nejedná o individuálne dojednanú podmienku.

16. Za nepochybné odvolací súd považuje, že odvolateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia §544 ods.1 Občianskeho zákonníka a od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že v žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že zmluvné pokuty sú dojednávané za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, či dodatkoch (pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/160/2017, sp. zn. 22Co/41/2017, sp. zn. 13Co/17/2019 a ďalšie). Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná, ako správne už poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

18. K degresívnej zmluvnej pokute odvolací súd uvádza, že sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v degresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, hlasovej a nehlasovej spotrebe, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy, opätovne aj so sadzbami DPH. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca mal popri tom ako operátor mnoho iných možností ako zabezpečiť prípadné „vrátenie výhod“ nedodržaním zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného mobilného zariadenia, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, mravov a zvyklostí v podobe dodatočného účtovania DPH, či vymáhanie nárokov.

19. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými a teda aj neplatnými. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že nijako nespochybnuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

20. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať, teda moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch.

21. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že nespochybňuje význam zmluvnej pokuty v občianskoprávných vzťahoch a ani nemá v úmysle chrániť bezbrehé a nezodpovedné správanie sa spotrebiteľov, avšak nezistil okolnosti, ktoré by ho prinútili zmeniť názor, ktorý bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach s obdobnými nárokmi zo strany súdov prvej inštancie, ale aj zo strany odvolacích súdov, napríklad aj ohľadne čiastočne regresívnej zmluvnej pokuty. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zamietol žalobcu v časti požadovania zaplatenie zmluvnej pokuty.

22. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny súvisiaci výrok o trovách konania.

23. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).